

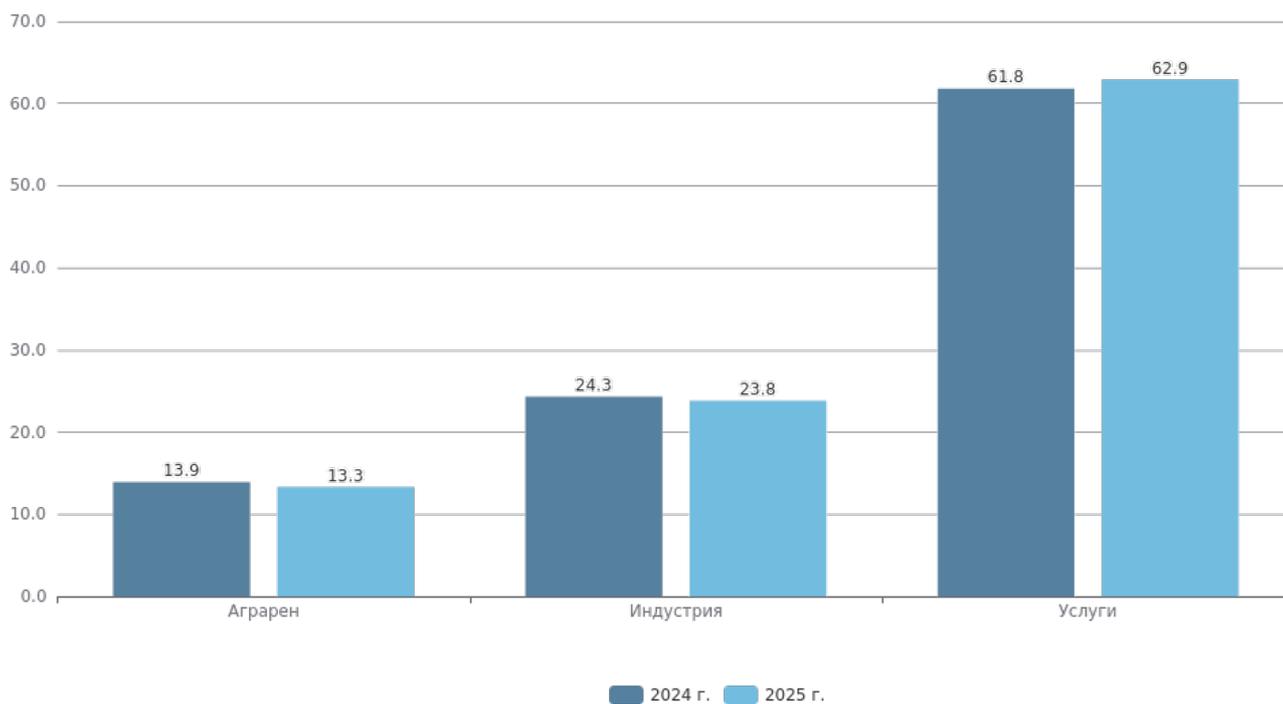

ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ТРУДА, ЗАЕТИ ЛИЦА И ОТРАБОТЕНО ВРЕМЕ - IV ТРИМЕСЕЧИЕ 2025 ГОДИНА И 2025 ГОДИНА - ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ

По предварителни данни за 2025 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на един зает се увеличава в реално изражение с 0.9% в сравнение с предходната година.

Заетите лица в икономиката са 3 595.5 хил., а общият брой отработени часове е 5 785.7 милиона. Структурата на заетостта по икономически сектори през 2025 г. спрямо 2024 г. показва увеличение на относителния дял в сектора на услугите и намаление на относителния дял в аграрния и индустриалния сектори.

Фиг. 1. Структура на заетите лица по икономически дейности през 2024 и 2025 година, %

На едно заето лице се падат 32 267.3 евро от текущия обем на БВП, като всеки зает създава средно 20.1 евро БВП за един отработен човекочас.

Брутната добавена стойност средно на един зает през 2025 г. нараства с 0.3% в сравнение с 2024 г., а БДС за един отработен човекочас се увеличава реално с 1.4%.

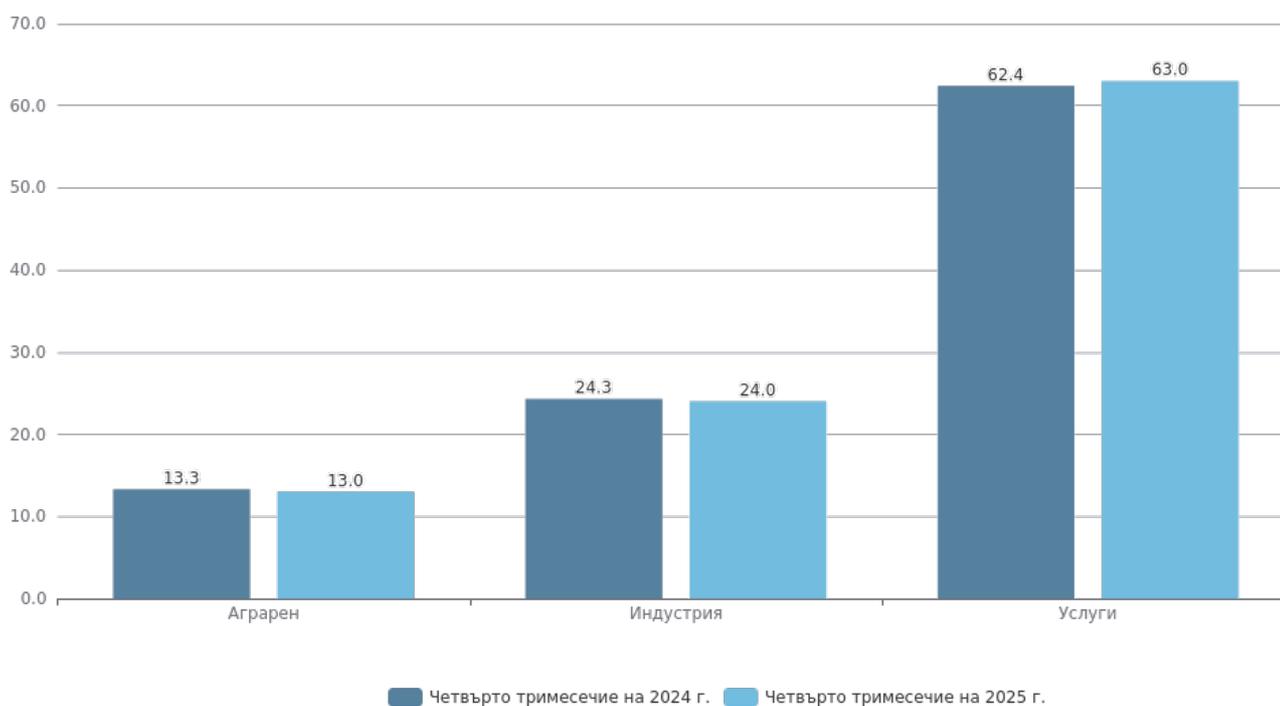
По предварителни данни за 2025 г. равнището на производителността на труда в сектора на услугите е 29 869.2 евро. БДС средно на един зает и 18.2 евро за един отработен човекочас. В индустриалния сектор всеки зает произвежда средно 28 703.7 евро. БДС за един отработен човекочас е 17.2 евро от текущия обем на показателя. Най-ниска е производителността на труда в аграрния сектор - 5 997.5 евро БДС на един зает и 4.4 евро за един отработен човекочас.

Тримесечни изменения през четвърто тримесечие на 2025 година

По предварителни данни през четвърто тримесечие на 2025 г. БВП на един зает се увеличава реално с 0.6 в сравнение със съответния период на 2024 година.

Заетите лица в икономиката през четвърто тримесечие на 2025 г. са 3 504.5 хил., а общият брой отработени часове е 1 451.8 милиона. Структурата на заетостта по икономически сектори през четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо четвърто тримесечие на 2024 г. показва увеличение на относителния дял в сектора на услугите, намаление на относителните дялове в аграрния сектор и сектора на индустрията.

Фиг. 2. Структура на заетите лица по икономически дейности през четвърто тримесечие на 2024 и 2025 година, %

На едно заето лице се падат 9 550.8 евро от текущия обем на brutния вътрешен продукт, като всеки зает създава средно 23.1 евро БВП за един отработен час през четвъртото тримесечие на 2025 година.

Брутната добавена стойност средно на един зает през четвърто тримесечие на 2025 г. намалява реално с 1.4 % в сравнение с четвърто тримесечие на 2024 г., а БДС за един отработен човекочас намалява реално с 0.4%.

По предварителни данни за четвърто тримесечие на 2025 г. равнището на производителността на труда в индустриалния сектор е 7 350.1 евро БДС средно на един зает и 17.4 евро за един отработен човекочас. В сектора на услугите всеки зает произвежда средно 9 391.4 евро БДС, като за един отработен човекочас се създават средно 22.1 евро от текущия обем на показателя. Най-ниска е производителността на труда в аграрния сектор - 1 135.5 евро БДС на един зает и 3.3 евро за един отработен човекочас.

Методологични бележки

1. Производителността на труда е съставен икономически показател, който съпоставя постигнатия резултат (новосъздаден продукт) с вложения трудов фактор при осъществяването на определена икономическа активност на определена икономическа територия за определен период.
2. Основните съставни елементи на производителността на труда са показатели, измерващи резултата от осъществяваната производствена активност (числител) и показателите за вложения труд в производствения процес (знаменател).
3. На национално ниво резултатът от производствената дейност се измерва с брутния вътрешен продукт и брутната добавена стойност, създадени от всички производствени сектори в националната икономика. БВП е основен показател в Системата от национални икономически сметки, който представя крайния резултат от производствената дейност на всички резидентни производствени единици (ЕСС^[1] 2010). Връзката между БВП и БДС се определя от начина на остойностяване на произведения краен продукт. БВП е остойностен по пазарни цени, включително данъците върху продуктите и вноса, нето от субсидиите върху продуктите. БДС измерва резултата от производствената дейност по базисни цени преди начисляването на данъци, включително субсидиите върху продуктите и услугите.
4. За целите на международни сравнения на производителността на труда на националните икономики е възприето използването на БВП.
5. БДС е показател, който е приложим за изчисляване на производителността на труда както на национално ниво, така и на ниво икономически дейности.
6. Използването на този показател в националната практика е съобразено със специфичния методологичен обхват на сектора „Даване под наем и експлоатация на собствени недвижими имоти“ - вид дейност 68.2 от КИД^[2] - 2008 - в състава на БДС се включва и оценка на условия на жилищата, наети от техните собственици, които за България е доминиращ - близо 90% от населението живее в собствени жилища. Добавената стойност от условия наем на собствени жилища се класифицира изцяло като опериращ излишък в състава на сметка „Формиране на дохода“ и не е свързан директно с трудовата заетост. Поради тази причина добавената стойност в резултат на условия жилищен наем се изключва при изчисляването на производителността на труда както за сектора на услугите, така и за икономиката като цяло.
7. Трудовият производствен фактор в състава на показателя за производителността на труда се измерва с броя на заетите лица в резидентните производствени единици на националната икономика и отработеното от тях време - отработени човекочасове.
8. Измерването на броя заети лица и отработените от тях човекочасове е подчинено на дефинициите и концепциите на ЕСС 2010, така както тези концепции и дефиниции се прилагат при оценката на показателите за резултата от осъществяваната икономическа дейност.
9. При сравняване на данните с резултатите от изследването на работната сила е необходимо да се имат предвид различията в прилаганите дефиниции и методологичните особености. Основните концептуални различия са следните:
  - Обект на изследването на работната сила е постоянното население на страната, включително и временно работещите в чужбина, докато данните за заетостта съгласно ЕСС 2010 се определят по отношение на резидентните производствени единици, които могат да наемат работна сила както от страната, така и от чужбина.
  - Лицата на срочна военна служба са част от заетите лица съгласно ЕСС 2010, но не се отчитат с изследването на работната сила.
10. Предпочитаният показател за трудовия фактор в състава на производителността на труда е отработеното време, измервано в човекочасове - показател, който представя по-точно фактически вложения труд в процеса на производство.
11. Съпоставянето на показателите за производителността на труда във времето налага елиминирането на влиянието на цените в стойността на показателите за резултата от упражняваната икономическа активност. За целта БВП и БДС от текущия период се представят по цени от базисния период.
12. Данни за производителността на труда, за икономиката и по икономически сектори са публикувани на сайта на НСИ и в ИС ИНФОСТАТ в динамични редове по тримесечия и години.

---

^[1] ЕСС 2010 - Европейска система за национални и регионални сметки 2010.

^[2] КИД - 2008 - Класификация на икономическите дейности.

Приложение

Таблица 1. БВП на един зает и отработени човекочасове (евро)

Година	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
БВП на един зает-текущи цени, евро	18160.1	20931.7	24990.7	27151.4	29774.6	32267.3
БВП на един отработен човекочас - текущи цени, евро	11.3	12.9	15.4	16.4	18.3	20.1
БВП на един зает - Индекс на физически обем изчислен по цени на 2020** / предходна година = 100, %	98.6	107.8	103	100.6	102.3	100.9
БВП на един отработен човекочас - Индекс на физически обем изчислен по цени на 2020** / предходна година = 100, %	101	106.9	103.1	98.2	104.4	101.9

Таблица 2. БВП на един зает - текущи цени (евро)

Година	Първо тримесечие	Второ тримесечие	Трето тримесечие	Четвърто тримесечие
2020	3970.7	4156.2	4733.7	5316.5
2021	4462.4	4787.6	5444.6	6231.8
2022	5204.8	5775.4	6448	7555.3
2023	5984.4	6292.1	6878.1	8014.4
2024	6493.4	7016.8	7645.3	8628.5
2025*	6702.5	7404.2	8597.2	9550.8

Таблица 3. БВП на един отработен човекочас - текущи цени (евро)

Година	Първо тримесечие	Второ тримесечие	Трето тримесечие	Четвърто тримесечие
2020	9.8	10.7	11.8	12.9
2021	11	12	13.7	15
2022	12.7	14.4	16.4	18.2
2023	13.9	15.5	17.2	18.9
2024	15.6	17.7	19.4	20.6
2025*	16.3	19	21.8	23.1

Таблица 4. БВП на един зает - индекс на физическия обем** на един зает спрямо съответния период на предходната година (проценти)

Година	Първо тримесечие	Второ тримесечие	Трето тримесечие	Четвърто тримесечие
2020	101.7	94.6	100.3	98.1
2021	105.6	107	107.7	109.7
2022	103.4	104.4	102.7	101.9
2023	99.4	100.1	101.8	101
2024	100.8	101.8	102.5	103.6
2025*	101.4	100.8	100.7	100.6

Таблица 5. БВП на един отработен човекочас - индекс на физическия обем** спрямо съответния период на предходната година (проценти)

Година	Първо тримесечие	Второ тримесечие	Трето тримесечие	Четвърто тримесечие
2020	101.6	101.7	100.3	100.3
2021	105.7	104.1	108.7	108.3
2022	102.7	104	103.7	102.2
2023	94.8	99.1	100.1	98.7
2024	103.8	103.8	104.2	105.3
2025*	102.7	102.5	100.8	101.6

* Данните са предварителни.

** Индексите са изчислени въз основа на стойностите на съответния показател по съпоставими цени на 2020 година.